

ki jo ima v svojem okrilju ormoška čitalnica. Ker so knjige silno drage in se izposojujejo zastoj, pričakuje odbor pri vsaki uprizoritvi najmnogobrojnejše udeležbe mestnega in okoliškega prebivalstva brez razlike strank. To zimo namerava čitalnica uprizoriti še igre: Finžgar: „Veriga.“ Meško: „Pri Hrastovih.“ Dolinar: „Cigani“, nadalje „Španska muha“, „Pri belem konjičku“, „Desetega brata“ in druge.

ODBOR.

Gospodarstvo.

Kako je pripraviti sode za vinski mošt?

Vinogradniku, čigar geslo je „red in snaga v kleti“, ne bo delala priprava sodov za natakanje mošta veliko preglavice. Kjer vlada v kleti red, tam se sodi vsikdar takoj po izpraznenju skrbno umijejo, ocede, pri večjih sodih ocedek izbrše in čez 1 ali 2 dni zažveplajo ter se žveplanje mesečno ponovi. Tako oskrbovani sodi ostanejo zdravi in če so bili le kratek čas prazni, so pripravni za mošt, ako se jih enkrat s čisto, mrzlo vodo splahne, ocedi in prav malo zažvepla.

Ako pa so sodi dalj časa prazni, torej večkrat žveplani, tedaj je potrebno ostrgati žveplovo žlindro, ki nakaplja pri žveplanju, in sode večkrat izplakniti s čisto mrzlo vodo. Ako žveplovo žlindro ne odstranimo, se ona pri vrenja mošta spreminja v žveplov vodik, ki daje vinu na gnila jajca spominjajoč vonj. Take sode večkrat izplakovati pa je potreba, da se izluži žveplova kislina, ki se sčasoma naredi iz žveplovega dima in ki bi sicer dala vinu rezek, ogaten okus in to še posebno v takih sodih, ki so prevlečeni z vinskim kamnom, katerega ona razkruja.

Težje je pa pripravljati za mošt sode, ki so splesneli. Če je plesnivost šele v početnem razvoju, da ne seza torej v notranjost lesa, tedaj se da tak sod še lahko popraviti. Treba mu je odpreti dno, ga zbrisati s suho capo in skrbno skrtati s čisto mrzlo vodo. Potem ga je napolniti s čisto vodo in to parkrat premeniti, da potegne voda na se morebitne ostanke plesnobe. Nato je sod običajno poviniti in malo zažveplati.

Vroča voda se pri plesnivih sodih ne sme sprva nikdar rabiti, ker bi vroča para pognala plesnivost še globlje v les. Ona se sme rabiti še le potem, ko smo z mrzlo vodo odstranili, kar se je odstraniti dalo. Ako sega plesnivost že nekoliko v les, tedaj je treba notranjost sode s slamo previdno in enakomerno obžgati in vse ožgano do zdravega lesa ostrgati. Potem je sod nekaj dni namakati v mrzli vodi, ki jo je parkrat premeniti; slednjič se ga zmiva z vročo in mrzlo vodo in povini ter malo zažvepla. Vendar se ne priporoča vlivati v take sode prvovrsten mošt, vina pa sploh ne.

Sode, ki imajo radi plesnivosti znotraj že črnkasti, trohneli les, pa sploh ni mogoče popraviti. Te je izločiti in se naj uporabijo v drugo namene.

Vinarski inštruktor Zupanc.

Državni proračun za leto 1922. Končni predlog finančnega ministra o državnem budžetu za l. 1922 obsega te-le postojanke:

Državni izdatki:

za vrhovno drž. upravo . . .	646,759.881 d
„ ministrstvo pravde . . .	172,044.653 „
„ „ prosvete . . .	501,053.431 „
„ „ vere . . .	56,202.892 „
„ „ notr. del . . .	142,505.700 „
„ „ nar. zdravja . . .	194,921.817 „
„ „ zun. del . . .	32,412.197 „
„ „ financ . . .	816,442.567 „
„ „ vojske . . .	1,640,959.226 „
„ „ stavb . . .	331,414.422 „
„ „ saobračaja . . .	952,292.666 „
„ „ pošte . . .	314,352.953 „
„ „ poljoprivrede . . .	102,159.949 „
„ „ trgovine . . .	44,113.173 „
„ „ soc. politike . . .	587,470.004 „
„ „ agr. reforme . . .	45,647.582 „
„ „ konstituante . . .	881.540 „
Skupna vsota stroškov . . .	6,581,634.463 d

Državni dohodki:

od carinskih taks	402.310.000 d
„ trošerina	292.000.000 „
„ agia (zlasti pri carini) . . .	730.000.000 „
„ davka na posl. obrt	400.000.000 „
„ pomorske uprave	905.750 „
„ invalidskega davka	36.065.750 „
„ državnih posestev	61,656.369 „
„ direktnih davkov	1,595.515.066 „
„ državnih podjetij	1,282.532.354 „
„ raznih dohodkov	43,125.520 „
Skupna vsota dohodkov	4,844,101.809 d

Primanjkljaj znaša torej 1,737,523.654 dinarjev. — Budžetni predlog bo predložen Narodni skupščini, čim se sestane.

Politične vesti.

Kralj Aleksander, ki bi se naj bil vrnil v Beograd 22. septembra, je iznenadoma zopet nekoliko obolel in moral ostati v Parizu. Vendar se je bolezen zboljšala in je pričakovati, da kmalu okreva.

Volitev ljubljanskega župana. Po obsodbi v Ptujju je Pesek odložil mesta v raznih zastopih. V sredo 29. septembra se je zopet vršila volitev ljubljanskega župana. Pri ožji volitvi je dobil socialni demokrat dr. Ljudevit Perić 23 glasov, demokrat dr. Triller pa 19. Za podžupana je bil izvoljen učitelj Josip Ambrožič. Proti demokratom, ki je najmočnejša stranka, so se združile vse ostale in s tem priborile večino.

Nevarnost albanskega vpada. Albanci, nahujskani po Italijanih, se nočejo pomiriti. Prete tudi, da udro v našo državo. Vlada je zato našo mejo proti Albaniji močnejše zastražila.

Mala antanta in Madžarska. Madžari se še vedno niso udali zahtevam zapadnih držav. Češkoslovaška, romunska in naša država so izjavile, da so pripravljene, v potrebi z orožjem prisiliti ohole-Madžare k miru in redu.

Nova vlada v čehoslovaški republiki se je te dni sestavila. Predsednik je dr. Beneš, ki ohrani ministrstvo tujnih poslov.

Razno.

Ukinjenje potnih legitimacij. Beograd, 25. septembra. Minister za notranja dela je izdal naredbo o ukinjenju potnih legitimacij za notranji promet.

Ljudsko štetje v Sloveniji izkazuje 1.056.464 prebivalcev, od teh 985.155 Slovencev, 10.721 Srbohrvatov, 4.196 drugih Slovanov, 14.897 Madžarov, 680 Italijanov, 14.063 tujih državljanov, 16.454 neodločenih ter 39.631 Nemcev (teh je torej v Sloveniji kvečemu komaj 4%).

Habsburški dvorni vlak, ki ga je zavezniška reparacijska komisija prisodila naši kraljevini in ki pride v last kralja Aleksandra, je 16. t. m. zvečer prispel v Ljubljano in se ponoči odpeljal v Beograd. Obstoja iz 9 vagonov in ima 128 ton.

Nesreča. 17 letni posestniški sin Jakob Potisk iz Cirkovc pri Pragerskem je pri trganju sadja padel z drevesa, ki je stalo tik ob vinogradu. Priletel je na kol, ki se mu je zaril skozi hrbet v trebuh, a se pri tem odlomil in je ostal 14 cm dolgi odlomek v telesu. V nevarnem stanju so prepeljali pone-

srečenca ponoči v mariborsko javno bolnico, kjer so ga nemudoma operirali. Njegovo stanje je jako resno.

Žaloigra nesrečne matere. Te dni se je pripeljala ob 9. uri zvečer iz Kamenice v Novi Sad neka ženska z dvema otrokoma. Sedla je na bližnjo klop, da pomiri jokajočega se dojenčka. Odsla je na to v mesto. Zatem je šla preko brvi, na kateri so bile strohnele deske. Koj po prvih korakih se je zlomila deska in žena je z otrokom vred padla na kamenje, pri čemer se je dojenček razbil glavo. Nesrečna žena je v svoji neizmerni obupnosti prišla starejšega otroka in z njim vred skačila v Donavo kjer sta oba izginila v valovih.

Obsojen na smrt. Pred mariborsko poroto je končala v soboto zvečer razprava proti Karlu Živku iz Ciglenc pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Obdolžen je bil, da je lani početkom aprila ubil svojo ženo in umoril svojega dva tedna starega otroka. Dasiravno je bil večkrat v preiskavi, zaradi pomanjkanja dokazov pa zopet izpuščen in je ves čas dosledno tajil dejanje, so porotniki na temelju izpovedi prič in raznih obtežilnih indicij glasovali za krivdorek z 8 proti 4 glasom. Na temelju tega pravoreka je bil Živko obsojen na smrt na vešalih.

Požar. V nedeljo, dne 11. t. m. okoli 2. ure ponoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Marku Blasu pri Sv. Barbari v Halozah. Žgorelo je poslopje viničarije do tal; v njem mnogo krmě, sodov, kuretine in drugih stvari. Ogenj so sosedje kljub pomanjkanju vode lokalizirali na spreten način.

Novi papirnati bankovci. Naša vlada je naročila v Ameriki nove papirnate bankovce po 20 dinarjev. Ti bankovci so že izgotovljeni in jih bo Amerika v najkrajšem času odposlala v Beograd.

Nova tovarna čevljarskih klincev. Znani tvorničar Ivan Seunig je začel graditi novo veliko tvornico lesenih klincev v Tacnu pod Šmarno goro. Ta tvornica bo največja te vrste v Jugoslaviji.

Citajte in razširjajte „Ptujski list.“

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsakemu posameznemu za darila vencev in dobrohotno spremljanje k zadnjemu počitku našega najiskrenejše ljubljenega sina

Rudi-ja.

Posebno izrekamo vsem gospodom profesorjem, pevskemu zboru kakor tudi vsakemu posameznemu njegovih kolegov prisrčno zahvalo.

Rodbina Kereš.

„PANONIJA“, tvornica za stroje in aparate potrebuje

5 zdravih slovenskih vajencev.

Javijo se naj v „Panonija“ v mestnem kopališču.

Iščem

eno ali dve meblovani sobi v Ptujju ali okolici Ptujja do 2 km oddaljeno od mesta. Naslov pove uprava lista.

Naznanilo preselitve.

Podpisana si dovoljujeva čast. občinstvu Ptujja uljudno naznaniti, da opustiva s 1. oktobrom t. l. kavarno

„Europa“ in prevzameva z istim dnem kavarno „Korže“ v Ptujju, Vseh svetnikov ulica ter se zahvaljujema za dosedanji obisk in prosiva, da se nama tudi v bodoče izkaže dosedanje zaupanje.

Z odličnim spoštovanjem Franc in Karolina Korže.